

DESENVOLVEMENTO RURAL E DEMOGRAFÍA

Que é

Liña estable de traballo da Plataforma Cívica Milenio que une nunha soa mirada as dúas caras dun mesmo desafío ourensán: a realidade demográfica da provincia —unha das máis singulares de España— e o medio rural que constitúe a maior parte do seu territorio. É un dos doce observatorios previstos pola Plataforma, en igualdade cos demais, e nace da fusión dos antigos observatorios de Desenvolvemento Rural e de Despoboación e Demografía, que compartían diagnóstico, aliados e horizonte.

Por que

Perfil demográfico extremo: Ourense, xunto con Lugo, presenta unha das taxas de avellentamento máis altas de España, saldo vexetativo cronicamente negativo e despoboamento rural intenso, con milleiros de aldeas en risco de desaparición.

Territorio con futuro, non só con problemas: catro denominacións de orixe vitivinícolas, sectores agroalimentarios singulares, paisaxes culturais únicas, comunidades de montes con figura xurídica propia e tecido cooperativo significativo.

Políticas sen avaliación cívica sistemática: sobre a poboación e o territorio actúan numerosas políticas (PAC, LEADER, Reto Demográfico, fondos europeos), pero falta unha avaliación cívica estable do seu deseño, coordinación e resultados.

Liñas de traballo

Observación e diagnóstico demográfico: evolución, estrutura por idades, dinámicas naturais e migratorias, proxeccións, con fontes oficiais (IGE, INE).

Políticas demográficas e rurais: seguimento crítico de PAC, LEADER, Reto Demográfico, Plan Estratéxico de Galicia e fondos europeos.

Despoboamento, aldeas e cohesión territorial: aldeas en risco, memoria, retorno, atracción de novos poboadores e integración.

Sector primario e economía rural: vitivinicultura (4 DO), castaña, mel, gandaría, silvicultura, remuda xeracional, cooperativismo, diversificación.

Servizos públicos e gobernanza do medio rural: saúde, educación, transporte, telecomunicacións, banca; comunidades de montes, mancomunidades, GDR.

Foro e proposta: xornadas, mesas, publicacións e propostas estruturais.

Como traballa

Con rigor estatístico e coñecemento situado (traballo de campo, escoita a quen habita o territorio), neutralidade e pluralismo ante cuestións sensibles (migración, integración), independencia de intereses sectoriais, apertura de datos e mirada longa en horizontes xeracionais.

Aliados naturais

Comisariado do Goberno fronte ao Reto Demográfico e Rede SSPA.

Xunta de Galicia (Medio Rural), AGADER e INORDE (Deputación).

Grupos de Desenvolvemento Rural (GDR) da provincia.

Consellos Reguladores de Ribeiro, Valdeorras, Monterrei e Ribeira Sacra.

Organizacións agrarias, cooperativas e Comunidades de Montes Veciñais en Man Común.

IGE e INE; universidades do Sistema Universitario de Galicia.

FEGAMP e concellos máis afectados polo despoboamento.

Rede Rural Nacional e redes europeas de desenvolvemento rural.